

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αναλυτικός οδηγός

Του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ**
a.kontis@realnews.gr

Είναι το πρόγραμμα με τον πιο έντονο αναπτυξιακό προσανατολισμό, καθότι αναμένεται να διοχετευτεί στην ελληνική αγορά περισσότερα από 10 δισ. ευρώ έως το 2030 και τουλάχιστον 850 εκατ. ευρώ, μόνο μέσα στους επόμενους μήνες. Το νέο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, το «Εξοικονομώ-Αυτονομώ», κάνει πρεμιέρα σε 35 ημέρες από σήμερα και πρόκειται να αποτελέσει ένα από τα μεγαλύτερα στηρίγματα στην ελληνική οικονομία, στην προσπάθεια ανάκαμψης από την κρίση της πανδημίας.

Το ενδιαφέρον της αγοράς είναι τεράστιο, αφού, με τον τύπο των εργασιών που επιδοτούνται, το νέο πρόγραμμα αναμένεται να δώσει μεγάλη οικονομική ώθηση σε τρεις διαφορετικούς κλάδους επιχειρήσεων. Πρόκειται για τον κλάδο των κατασκευών και των δομικών υλικών, τον κλάδο της ενέργειας και των ΑΠΕ, αλλά και τον κλάδο της πληροφορικής.

Παράλληλα, οι επιτελείς του υπουργείου Περιβάλλοντος αναμένουν πολύ μεγαλύτερη συμμετοχή σε σχέση με τα προηγούμενα δύο προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, λόγω της μεγάλης επέκτασης των εισοδηματικών κριτηρίων στο «Εξοικονομώ-Αυτονομώ». Αντί για τα 50.000 ευρώ που ήταν το ανώ-

ωθεί πως, την πρώτη εβδομάδα λειτουργίας της τηλεφωνικής γραμμής, οι κλήσεις άγγιξαν τις 4.000.

Χρονοδιάγραμμα

Σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που έχουν ανακοινωθεί, η κατάθεση των αιτήσεων θα ξεκινήσει τμηματικά, από τις 30 Νοεμβρίου, όταν θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή στο πρόγραμμα οι ιδιοκτήτες κατοικιών σε τρεις περιφέρειες της Κρήτης, του Βορείου Αιγαίου και του Νοτίου Αιγαίου. Στις 2/12, η κατάθεση αιτήσεων θα ξεκινήσει για την ανατολική Μακεδονία και Θράκη, στις 4/12 για τη δυτική Μακεδονία, στις 7/12 για την κεντρική Μακεδονία, στις 9/12 για τη Θεσσαλία, στις 11/12 για την Ηπειρο και τα Ιόνια νησιά, στις 14/12 για την Αττική, στις 16/12 για την Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα και στις 18/12 για τη δυτική Ελλάδα.

Η επιδότηση των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης μπορεί να φτάσει μέχρι

ενεργειακή κλάση, την κατηγορία «Η». Πρόκειται κυρίως για παλαιά κτίρια, τα οποία έχουν τη χειρότερη ενεργειακή συμπεριφορά. Έτσι, με αυτές τις δύο «έξτρα» επιδοτήσεις, οι εργασίες ανακαίνισης μπορούν να καλυφθούν από το πρόγραμμα σε ποσοστό έως και 85%. Η τρίτη επιδότηση που δίνεται είναι, επίσης, της τάξεως του 10% και αφορά τους ιδιοκτήτες κατοικι-

Αντίστροφη μέτρηση για το νέο «Εξοικονομώ»

Ποιοι μπορούν να ενταχθούν. Τα ποσοστά επιδότησης και τα μπόνους που φέρνει το νέο πρόγραμμα

τοπο επίσης εισοδηματικό όριο στα προηγούμενα προγράμματα, πλέον επιδότηση εργασιών παρέχεται ακόμα και για ιδιοκτήτες κατοικιών με επίσης εισόδημα έως και 120.000 ευρώ.

Όπως αναφέρουν οι πληροφορίες της Realnews, το ενδιαφέρον αποτυπώθηκε ήδη από την περασμένη Τρίτη, όταν και ξεκίνησε να λειτουργεί η τηλεφωνική γραμμή που δημιούργησε το υπουργείο Περιβάλλοντος για να υποστηρίξει την υποβολή των νέων αιτήσεων. Την πρώτη ημέρα λειτουργίας της, η τηλεφωνική γραμμή 2106241829 δέχθηκε περισσότερες από 1.100 κλήσεις από μηχανικούς και απλούς ιδιοκτήτες ακινήτων, οι οποίοι θέλουν να προετοιμασουν από τώρα τις αιτήσεις που θα ξεκινήσουν να υποβάλλουν στις 30 Νοεμβρίου. Αξίζει να σημει-

Επιδότηση θα μπορούν να λάβουν ακόμα και ιδιοκτήτες κατοικιών με επίσης εισόδημα έως και 120.000 ευρώ

και τα 50.000 ευρώ για κάθε σπίτι. Τα ποσοστά επιδότησης κυμαίνονται ανάλογα με το επίπεδο εισόδημα του ιδιοκτήτη της κατοικίας, ξεκινώντας από το 35% και φτάνοντας μέχρι το 65%.

Αναλυτικά, για ατομικό εισόδημα έως 10.000 ευρώ και οικογενειακό έως 20.000 ευρώ το ποσοστό επιδότησης είναι 65%, για ατομικό εισόδημα έως 20.000 ευρώ και οικογενειακό έως 30.000 ευρώ το ποσοστό είναι 55%, για ατομικό εισόδημα έως 30.000 ευρώ και οικογενειακό έως 40.000 ευρώ το ποσοστό είναι 50%, για ατομικό εισόδημα έως 50.000 ευρώ και οικογενειακό έως 70.000 ευρώ το βασικό ποσοστό είναι 45%, ενώ για ατομικό εισόδημα έως 90.000 ευρώ και οικογενειακό έως 120.000 ευρώ, το ποσοστό ανέρχεται σε 35%.

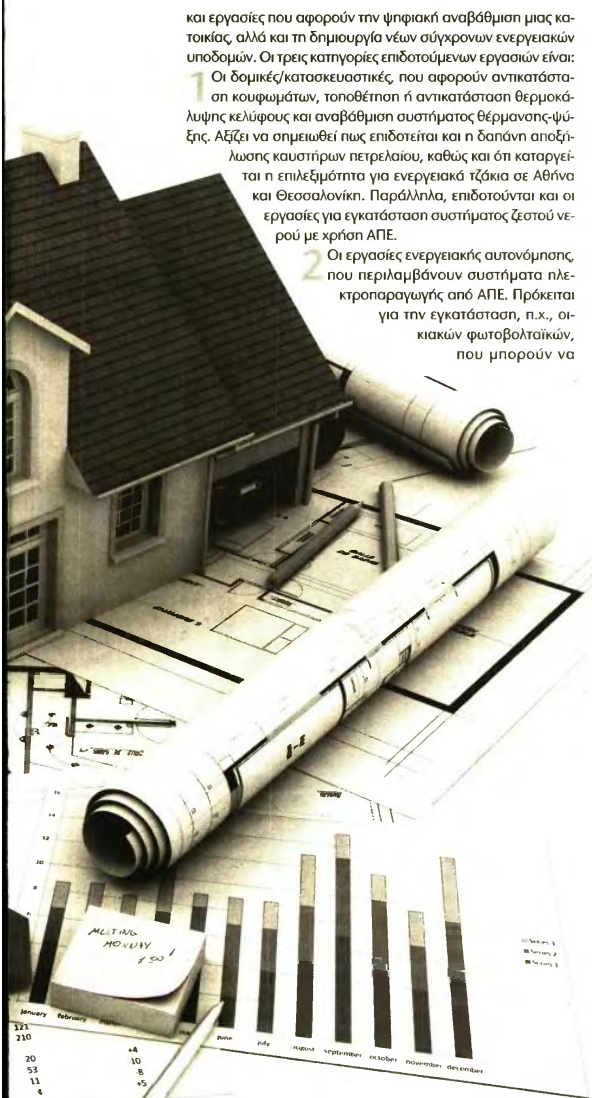
Εκτός αυτών όμως, στο πρόγραμμα «Εξοικονομώ-Αυτονομώ» έχουν προβλεφθεί τρία διαφορετικά «μπόνους» επιδότησης. Το πρώτο αφορά ένα επιπλέον ποσοστό επιδότησης εργασιών ύψους 10% και δίνεται οριζόντιας σε όλους τους αιτούντες την περίοδο 2020-2021, ως μέτρο στήριξης λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Μια επιπλέον επιδότηση ύψους 10% δίνεται σε όσους θα ανακαινίσουν κατοικίες που ανήκουν στη χαμηλότερη

ών στις λογικές περιοχές, όπου το τελικό ποσοστό επιδότησης μπορεί να φτάσει ακόμα και το 95%. Βεβαίως, για να επιλεγεί ένα ακίνητο για επιδότηση θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από το Ε1, να υφίσταται νόμιμα και να έχει καταταχθεί βάσει του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), το οποίο έχει εκδοθεί μετά τις 26/11/2017, σε κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της «I».

Αναβαθμίσεις και υποδομές

Εκτός από τη βελτίωση του κτιριακού κελύφους που επιδοτούνται και τα προηγούμενα προγράμματα, το «Εξοικονομώ-Αυτονομώ» επιδοτεί

και εργασίες που αφορούν την ψηφιακή αναβάθμιση μιας κατοικίας, αλλά και τη δημιουργία νέων σύγχρονων ενεργειακών υποδομών. Οι τρεις κατηγορίες επιδοτούμενων εργασιών είναι:

1 Οι δομικές/κατασκευαστικές, που αφορούν αντικατάσταση κουφωμάτων, τοποθέτηση ή αντικατάσταση θερμοκάλυψης κελύφους και αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης-ψύξης. Αξίζει να σημειωθεί πως επιδοείται και η δαπάνη αποξήλωσης καυστήρων πετρελαίου, καθώς και ότι καταργείται η επιλεξιμότητα για ενεργειακά τζάκια σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Παράλληλα, επιδοούνται και οι εργασίες για εγκατάσταση συστήματος ζεστού νερού με χρήση ΑΠΕ.

2 Οι εργασίες ενεργειακής αυτονομίας, που περιλαμβάνουν συστήματα ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ. Πρόκειται για την εγκατάσταση, π.χ., οικιακών φωτοβολταϊκών, που μπορούν να

10 δις ευρώ

Μέσο του προγράμματος, θα διατετευθούν στην ελληνική αγορά περισσότερα από 10 δις. ευρώ έως το 2030 και τουλάχιστον 850 εκατ. ευρώ, μόνο μέσα στους επόμενους μήνες

κλήσεις

Την πρώτη ημέρα λειτουργίας της, η τηλεφωνική γραμμή ενημέρωσης δέχθηκε περισσότερες από 1.100 κλήσεις από μηχανικούς και απλούς ιδιοκτήτες ακινήτων

όροι

Για να επιλεγεί ένα ακίνητο θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, να υφίσταται νόμιμα και να έχει καταταχθεί βάσει του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης, το οποίο έχει εκδοθεί μετά τις 26/11/2017, σε κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της «Γ»

αναβαθμίσουν μια κατοικία στην ενεργειακή κατηγορία «B+». Ακόμη, επιδοτείται και η εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, όπως επίσης και οι υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

3 Οι ψηφιακές παρεμβάσεις «έξυπνων» συστημάτων. Οι εργασίες αυτές της κατηγορίας μπορούν να αναβαθμίσουν την ενεργειακή συμπεριφορά ενός κτιρίου, με τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Σε αυτές περιλαμβάνεται η εγκατάσταση «έξυπνων» ηλεκτρολογικών συστημάτων, όπως π.χ. οι έξυπνες πρίζες ή ο φωτισμός χαμηλής κατανάλωσης LED, τα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης εσωτερικού κλιματισμού, αλλά και τα συστήματα «απομακρυσμένου ελέγχου». Με αυτά, οι ιδιοκτήτες των κατοικιών θα μπορούν να ελέγχουν από το κινητό τους την ενεργειακή κατανάλωση.

Πολυκατοικίες

Απίσεις μπορούν να κατατεθούν και για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων πολυκατοικιών, δίχως να απαιτούνται εργασίες ειδικά για τα ξεχωριστά διαμερίσματα. Σε αυτές τις επιδοτούμενες εργασίες περιλαμβάνονται παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους, που αφορούν την αναβάθμιση του ανεκμισθίτηρα και τον εκσυγχρονισμό του φωτισμού. Οι απίσεις για τις εργασίες στις πολυκατοικίες μπορούν να καταβληθούν από τις 11 Ιανουαρίου του 2021 από τον διαχειριστή ή το φυσικό πρόσωπο που θα δηλώσει ως «εκπρόσωπος» της πολυκατοικίας.

Ευκαιρίες και παγίδες του νέου προγράμματος

άρθρο του ΜΑΝΩΥ ΚΡΑΝΙΔΗ*

*Πολιτικού μηχανικού ΕΜΠ, MSc, ενεργειακού επενδυτή, CEO της «Krama Property», γραμματέα Ενημέρωσης, μέλους Δ.Σ. ΠΟΜΙΔΑ

ΣΗΜΕΡΑ, η ενεργειακή αναβάθμιση ή/και αυτονομία των κατοικιών και γενικά των ακινήτων, ειδικά αυτών παλαιότητας άνω της 20ετίας, είναι μια σημαντική δράση υπεραξίας, τόσο για κάθε ιδιοκτήτη όσο και για την πολιτεία συνολικά. Η ενεργειακή αναβάθμιση-ανακαίνιση, όμως, απαιτεί ρευστότητα και επενδυτικούς πόρους ιδίων κεφαλαίων. Το νέο πρόγραμμα επιδότησης ενεργειακών παρεμβάσεων «Εξοικονομώ-Αυτονομώ» έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές με ευκαιρίες-δυνατότητες, αλλά και ορισμένες παγίδες.

Οι κυριότερες ευκαιρίες είναι:

- 1) Εντάσσονται κύριες κατοικίες δηλωμένες φορολογικά (Ε1 φορολογικού έτους 2019).
- 2) Η επιδότηση μπορεί υπό προϋποθέσεις να φτάσει το 85% (και 95% σε λιγνιτικές περιοχές) και ξεκινά από

55%, ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του αιτούντος (ατομικό ή οικογενειακό για έγγαμους).

3) Εντάσσονται όλες σχεδόν οι σημαντικές παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης (κουφώματα, θερμομόνωση, συστήματα θέρμανσης-ψύξης, συστήματα ζεστού νερού χρήσης, συστήματα σκίασης) και νέες καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής αυτονομίας και συστήματα αυτονομίας (φωτοβολταϊκά συστήματα, συστήματα αποθήκευσης ενέργειας-συσσωρευτές, σημεία επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητου οχήματος, συσκευές διαχείρισης ενέργειας-smarthome, αναβάθμιση ανεκμισθίτηρα και αναβάθμιση φωτισμού).

4) Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 850 εκατομμύρια, άρα περισσότεροι μπορούν να υπαχθούν.

5) Το υπόλοιπο ποσό εκτός της επιδότησης μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ίδια κεφάλαια, των οποίων η απόδοση θα είναι υψηλή λόγω επιδότησης.

6) Η ενεργειακή αναβάθμιση τουλάχιστον 3 κατηγοριών ενεργειακής κατάταξης απαιτεί πλέγμα πολλών παρεμβάσεων, αλλά αυξάνει την αξία του ακινήτου και την ποιότητα οικιστικής του.

Οι κυριότερες παγίδες είναι:

1) Εντάσσονται μόνο κύριες κατοικίες δηλωμένες φορολογικά (Ε1), όχι δευτερεύουσες ή επαγγελματικά ακίνητα.

2) Εντάσσονται μόνο νόμιμα πολεοδομικά ακίνητα, ή ρυθμισμένα ή νομιμοποιημένα.

3) Δεν εντάσσονται ακίνητα με ανώτερη ενεργειακή κατάσταση από Γ.

4) Αίτηση υποβάλλουν μόνο οι ιδιοκτήτες ή επικαρπωτές, όχι οι ενοικιαστές.

5) Η αναβάθμιση των κατοικιών είναι κατ' ελάχιστο 3 κατηγορίες ενεργειακής κατάταξης, άρα απαιτείται ένα πλέγμα πολλών παρεμβάσεων, άρα μεγαλύτερο προϋπολογισμού.

6) Πιθανότητα πάλι θα τηρηθεί η αδικη λογική του όποιου προλάβει την ημέρα των αιτήσεων και όχι του ποιος έχει τις προϋποθέσεις.

7) Το υπόλοιπο ποσό εκτός της επιδότησης μπορεί να χρηματοδοτηθεί με δάνειο, άρα πρέπει να πληρούνται οι όροι των τραπεζών για να δοθεί.

Σε κοινωνικό επίπεδο, οι ωφέλειες είναι:

1) Η μαζική ανάπτυξη της πραγματικής ευρύτερης αγοράς κατασκευών, υπηρεσιών μηχανικών και ενέργειας (υλικών, εξοπλισμού κ.λπ).

2) Η διατήρηση και η δημιουργία θέσεων εργασίας.

3) Η βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και της ενεργειακής εξοικονομότητας των κατοικιών, ειδικά των παλαιότερων.

4) Η ενίσχυση των παραγωγικών κρατικών εσοδών.

5) Η ενίσχυση της μελλοντικής υπεραξίας και ποιότητας οικιστικής των ακινήτων.

6) Η άμεση βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ακινήτων, με αποτέλεσμα να χαμηλότερα κόστη λειτουργίας τους, μέχρι την ενεργειακή αυτονομία και μετατροπή τους σε παραγωγούς ενέργειας.

2. ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟ ΑΠΟ ΤΟ 2021

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .25/10/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .25/10/2020

Σελίδα: 38

ΠΡΟΧΩΡΑ με ταχείς ρυθμούς η αύξηση της στρατιωτικής θητείας στον Στρατό κατά τρεις μήνες -από τους 9 στους 12- από την κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το δύσκολο επιλύσιμο πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού και της σχεδόν ανύπαρκτης επάνδρωσης των μονάδων, απέναντι σε μια Τουρκία η οποία αντιμετωπίζει πρόβλημα από την υπερεπάρκεια στρατευσίμων! Σύμφωνα με πληροφορίες η αύξηση της στρατιωτικής θητείας θα πραγματοποιηθεί μέσα στις πρώτες ΕΣΣΟ του 2021 με τη δεύτερη

να είναι η επικρατέστερη. Πρόκειται για κινήσεις που αποσκοπούν απλά στο να μειωθεί το χάσμα από τις προβλεπόμενες επανδρώσεις μονάδων και σε αυτές που είναι σήμερα. Ο Ελληνικός Στρατός διαθέτει την παρούσα περίοδο με εννέα μήνες θητεία περί τους 35.000 άνδρες. Με την αύξηση της θητείας στους 12 μήνες ο αριθμός αυτός θα φτάσει τους 45.000 στρατευσίμους, μπορεί και παραπάνω, αλλά η αύξηση μόνο προσωρινό χαρακτήρα μπορεί να έχει. Το πρόβλημα για τον Ε.Σ. είναι ότι οι ΕΣΣΟ αποδίδουν συνέχεια όλο και λι-

γότερους κληρωτούς και μάλιστα με θεαματική πτώση. Αιτία η υπογεννητικότητα που κινείται σε επίπεδα που δεν έχει ξαναζήσει ο τόπος και η μείωση του πληθυσμού η οποία τα επόμενα χρόνια θα είναι συνεχής και ραγδαία. Ετσι μοιραία η κατάσταση αυτή θα επηρεάσει και την απόδοση των κλάσεων. Μέτρα όπως η αύξηση η θητείας θα διορθώσουν μόνο προσωρινά ένα πρόβλημα το οποίο θα διογκώνεται συνέχεια, μέχρι του σημείου που καμιά αύξηση σε θητεία δεν θα μπορεί να το αντιμετωπίσει αποτελεσματικά. ■